

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS JONIŠKIO PIRMINĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS CENTRO
ATSISAKYMO TEIKTI ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGAS IR JŲ
NUTRAUKIMO TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Viešosios įstaigos Joniškio pirminės sveikatos priežiūros centro (toliau – Įstaiga) atsisakymo teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas ir jų nutraukimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato asmens sveikatos priežiūros paslaugų (toliau – paslaugos) teikimo pacientui, besielgiančiam nederamai ir nepagarbiai arba kurio veiksmai kelia grėsmę Įstaigos sveikatos priežiūros specialistams ir (ar) kitiems įstaigos darbuotojams, ir (ar) kitų pacientų sveikatai ar gyvybei, nepradėjimo, atsisakymo teikti paslaugas, laikino paslaugų teikimo sustabdymo ir nutraukimo tvarką bei sąlygas (aplinkybes). Tvarkos aprašas taip pat reglamentuoja sveikatos priežiūros specialistų ir ar kitų Įstaigos darbuotojų veiksmus esant šioms aplinkybėms.

2. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai įstatymo 12 straipsnio 8 ir 9 dalimis.

3. Pacientas privalo pagarbiai ir deramai elgtis su visais sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojais ir kitais pacientais.

4. Pacientui gali būti atsisakoma teikti paslaugas arba paslaugų teikimas gali būti nutrauktas šiais atvejais:

4.1. jeigu paciento veiksmai kelia grėsmę sveikatos priežiūros specialistų, kitų darbuotojų ir (ar) kitų pacientų sveikatai ir gyvybei;

4.2. jeigu pacientas nederamu ir nepagarbiu elgesiu (toliau – nederamas elgesys) žemina sveikatos priežiūros specialisto garbę ir orumą ir tai trukdo teikti kokybiškas sveikatos priežiūros paslaugas jam ir (ar) kitiems pacientams;

4.3. gydytojas gali atsisakyti gydyti pacientą, jei tai prieštarauja gydytojo profesinės etikos principams, jei pacientas nevykdo pareigų, tuo sukeldamas grėsmę savo ir kitų pacientų sveikatai ir gyvybei, arba trukdo jiems gauti kokybiškas sveikatos priežiūros paslaugas. Gydytojas negali atsisakyti gydyti paciento, kai turi būti teikiama būtinoji medicinos pagalba, išskyrus tuos atvejus, kai pacientas savo veiksmais kelia grėsmę sveikatos priežiūros specialistų, kitų darbuotojų ar kitų pacientų sveikatai ar gyvybei ir kai yra išnaudotos visos galimybės grėsmei pašalinti arba kai tokių galimybių nėra. Pašalinus grėsmę arba jai išnykus, būtinoji medicinos pagalba pradedama teikti arba teikiama nedelsiant.

II SKYRIUS

ATSISAKYMO TEIKTI ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGAS IR JŲ NUTRAUKIMO SĄLYGOS (APLINKYBĖS)

5. Paciento nederamo elgesio, žeminančio sveikatos priežiūros specialisto garbę ir orumą, ir (arba) trukdančio teikti kokybiškas paslaugas jam pačiam ir kitiems pacientams, atpažinimo požymiai:

5.1. fizinį skausmą sukeliantys paciento veiksmai (sugriebimas už rankos, pastūmimas, sudavimas, įspyrimas ir kt.);

5.2. nepriimtinas ar nepageidaujamas paciento fizinis kontaktas (prisilietimas, glostymas, plekštelėjimas, grybštelėjimas ir kt.), siekimas prisiliesti (apkabinti, prisitraukti arčiau ir kt.) ar tokio fizinio kontakto reikalavimas;

5.3. paciento žeminančių žodžių ar gestų, nukreiptų prieš sveikatos priežiūros specialisto ar kito darbuotojo savivertę ir savijautą, naudojimas;

5.4. tiesioginiai arba netiesioginiai grasinimai, gąsdinimai, nepagrįsti kaltinimai, kurie sukelia neigiamas emocijas ar prastą savijautą;

5.5. sveikatos priežiūros specialisto ar kito darbuotojo žeminimas, siekiant sumenkinti pasitikėjimą savimi, išjuokti ar pašiepti išvaizdą, statusą ar elgesį, įžeisti garbę ir orumą, įskaudinti;

5.6. paciento veiksmai, kuriais siekiama paveikti sveikatos priežiūros specialistą atlikti darbus arba suteikti paslaugas, nesusijusias su sveikatos priežiūros specialisto kompetencijomis ir (arba) vykdomomis funkcijomis;

5.7. kiti nepriimtini, bauginantys, žeminantys ar įžeidžiantys veiksmai, trukdantys jam pačiam ar kitiems pacientams gauti kokybiškas paslaugas.

6. Paciento elgesio, keliančio grėsmę asmens (sveikatos priežiūros specialisto, kito darbuotojo, paciento) sveikatai ir gyvybei, atpažinimo požymiai:

6.1. pacientas nereaguoja į sveikatos priežiūros specialisto ar kito darbuotojo nurodymus, yra įniršęs, įsitempęs, pasirengęs pulti;

6.2. pacientas grasina suduoti, susidoroti, užmušti ir pan.;

6.3. pacientas rankoje turi ginklą, peilį ar bet kokį saiktą, kuris gali būti panaudotas kaip ginklas;

6.4. pacientas blaškosi, mojuoja rankomis, bėgioja, šaukia, spardosi, mėto daiktus ar pan., tuo sukeldamas pavojų sau ir (ar) kitiems;

7. Atsisakymo teikti paslaugas ar paslaugų teikimo nutraukimo sąlygos:

7.1. pacientui neteikiama ir nėra reikalinga būtinoji pagalba;

7.2. paciento nederamas elgesys nėra nulemtas jo sveikatos būklės;

7.3. pacientas nekeičia savo elgesio po prašymo nutraukti nederamą elgesį ir elgtis deramai bei pagarbiai;

7.4. pacientas nenutraukia savo nederamo elgesio po įspėjimo dėl paslaugų teikimo nutraukimo.

III SKYRIUS

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTO VEIKSMAI

8. Vadovaujantis Tvarkos aprašo 5 ir 6 punktais paslaugų teikimo metu nustatčius nederamą paciento elgesį ar paciento veiksmus, keliančius grėsmę sveikatai ir gyvybei, atliekami šie veiksmai:

8.1. jei paciento elgesys kelia grėsmę, sveikatos priežiūros specialistas nepradeda teikti arba sustabdo paslaugų teikimą ir šalina grėsmę. Specialistas kviečia į pagalbą kitus sveikatos priežiūros specialistus, darbuotojus ir (ar) policiją, atsižvelgiant į poreikį ir galimybes;

8.2. pašalinus grėsmę, tačiau išliekant paciento nederamam elgesiui, sveikatos priežiūros specialistas įvertina paciento atvykimo (siuntimo) aplinkybes bei sveikatos būklę ir priima sprendimą dėl paslaugų teikimo, vadovaudamasis toliau parašyta tvarka.

9. Jei paciento nederamas elgesys nekelia grėsmės arba grėsmė pašalinta, atliekami šie veiksmai:

9.1. jei paciento nederamą elgesį lėmė jo sveikatos būklė ir (ar) pacientui reikalinga būtinoji medicinos pagalba, pacientui nedelsiant teikiamos arba tęsiamos reikiamos paslaugos;

9.2. jei paciento nederamas elgesys nėra nulemtas jo sveikatos būklės ir (ar) nėra būtinosios medicinos pagalbos poreikio;

9.3. paciento paprašoma nutraukti nederamą elgesį;

9.4. jei po prašymo nutraukti nederamą elgesį, pacientas jį nutraukia, jam teikiamos paslaugos;

9.5. jei po prašymo pacientas nenutraukia nederamo elgesio, jis įspėjamas, kad paslaugų teikimas dėl nederamo elgesio bus nutrauktas;

9.6. jei po įspėjimo pacientas nenutraukia nederamo elgesio, jis informuojamas, kad paslaugų teikimas yra nutraukiamas. Pacientas informuojamas, kad norėdamas gauti asmens sveikatos priežiūros paslaugas turi registruotis iš naujo teisės aktų nustatyta tvarka, arba gali kreiptis į kitą gydymo įstaigą.

10. nutraukus paslaugų teikimą dėl nederamo ar grėsmę keliančio paciento elgesio, sveikatos priežiūros specialistas atitinkamuose medicinos dokumentuose (forma E025 „Ambulatorinės asmens sveikatos istorija“, E027 / 0 „Medicinos dokumentų išrašas / siuntimas“ įrašo „Paslaugas atsisakyta teikti vadovaujantis Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 12 straipsnio 9 dalimi“ arba „Paslaugų teikimas nutrauktas vadovaujantis Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 12 straipsnio 9 dalimi“ ir registruoja nepageidaujamą įvykį, vadovaudamasis Įstaigoje patvirtinta tvarka, detaliam aprašydamas paciento nederamą elgesį, ir ne vėliau kaip per 1 darbo dieną žodžiu informuoja Įstaigos vadovą.

11. Atsisakius teikti paslaugas arba nutraukus jų teikimą, sveikatos priežiūros specialistas ar kitas darbuotojas pacientui nurodo išvykti iš paslaugų teikimo vietos ir Įstaigos teritorijos. Jei pacientas atsisako išvykti, jis informuojamas, kad bus iškviesta policija. Po to – kviečiama policija.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

12. Tvarkos aprašas taikomas visiems Įstaigos darbuotojams Poliklinikoje ir ambulatorijose.

13. Pacientas, manydamas, kad dėl atsisakymo teikti jam paslaugas, paslaugų teikimo sustabdymo ar nutraukimo buvo pažeistos jo teisės, turi teisę pateikti skundą Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatyme nustatyta tvarka.

14. Pasikeitus Tvarkos apraše nurodytų teisės aktų nuostatoms, teisės aktams netekus galios ar įsigaliojus naujiems teisės aktams, kurie kitaip reguliuoja Tvarkos apraše aptariamus aspektus, Tvarkos aprašu vadovujamasi tiek, kiek jis neprieštarauja Lietuvos Respublikos teisės aktams, kartu atsižvelgus į pasikeitusį teisės aktuose teisinį reguliavimą.
